

Інеса Тимошенко,

директор Васильківського коледжу,

Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»

вул. Львівська, 23, Київ, 03115, Україна

e-mail: hatacmt@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-1323-1898>

ГЕНЕЗИС КОМУНІКАЦІЙНО-ДОКУМЕНТАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕДИЧНОЇ ГАЛУЗІ

У статті аналізуються умови формування комунікаційно-документаційного забезпечення медичної галузі. Автором порушуються питання про труднощі науково-інформаційного забезпечення та практичних потреб системи охорони здоров'я. Визначено основні етапи комунікаційно-документаційної діяльності в медичній галузі. Пропонуються нові підходи обґрунтованого систематичного вивчення видань наукової тематики та налагодження зворотного зв'язку, що дасть змогу точніше визначити реальні інформаційні потреби читачів, ефективність роботи бібліотек та напрями її подальшого вдосконалення.

Ключові слова: документаційне забезпечення, медична інформація, науково-інформаційні потреби, науково-медична література.

На сучасному етапі розвитку Української держави особливої актуальності набуває проблема сучасних умов формування системи документ-аційного забезпечення медичної галузі, яка перебуває під впливом двох різних чинників, тобто виникли нові комунікаційні бар'єри, що обумовлюють їх перехід на нову якість. Це, з одного боку, посилення видавничої діяльності й підвищення її вартості, що обумовлює неможливість купувати необхідні видання науковими бібліотеками. З другого боку, цифрова революція та Інтернет викликали конкуренцію між друкарськими й віртуальними засобами інформації, а електронний доступ радикально змінює традиційне управління науковим знанням.

Суспільне значення документаційного забезпечення викликає постійний науковий інтерес до цієї сфери, проте ґрунтовних, комплексних розробок у цьому напрямі ще надто мало. Вагомим внеском у наукову розробку теоретико-методологічних проблем цієї теми та практичної реалізації комунікаційно-документного забезпечення діяльності в меди-

чині є праці С. Багдасар'ян, Ю. Лісичина, О. Згурської, А. Глушановського, Д. Карамішева, Н. Немцова, Р. Павленко. Ще у 80-і роки А. Уваренко проаналізував історичний розвиток системи наукової комунікації в медицині й тривалі роки продовжував працювати над зазначеною проблемою. Актуальним залишається питання аналізу умов формування комунікаційно-документаційного забезпечення медичної галузі.

Мета статті – визначити основні етапи комунікаційно-документаційної діяльності в медичній галузі.

Останнім часом дослідники прагнуть не тільки до відкритого, а й вільного доступу до наукової інформації. Це викликало широкі дискусії й спричинило могутній міжнародний рух за відкритий доступ до наукового і гуманітарного знання. У 1999 р. у США був створений архів PubMed Central (PMC), що забезпечує вільний електронний доступ до журналів у галузі наук про життя. Трохи пізніше був створений архів BioMed Central з вільним доступом до журналів у галузі біомедицини. У 2003 р. була запущена могутня віртуальна бібліотека Public Library of Science (PloS), що заснувала свої власні журнали в галузях біології, медицини, генетики і біоінформатики.

Як бачимо, процеси вдосконалення і становлення документаційного забезпечення йдуть ще з глибини століть та продовжуються в наші дні. Найперше вони пов'язані з рівнем інформаційного розвитку суспільства, його досягненнями в галузі науки і техніки, зокрема в медицині.

Медичні періодичні видання відіграють значну роль у розвитку медичної науки, особливо при виникненні та забезпеченні важливих проблем медицини та охорони здоров'я, медичної освіти.

Якісно новий період для засобів медичної наукової комунікації починається у 20-ті роки ХХ ст., тобто за радянських часів, коли з грудня в 1918 р. у Харкові почав виходити щотижневий медичний журнал «Врачебное дело» (нині «Лікарська справа»), а далі почали створюватися державні наукові установи, діяльність яких вимагала накопичення, поширення та обміну знаннями. Цей період характеризується створенням радянської науки та її організаційного, законодавчого, інформаційного забезпечення. За період 1920–1986 рр. створено 30 наукових медичних бібліотек при науково-дослідних установах (НДУ), які першими розпочали виконувати функції обслуговування медичних користувачів та збереження наукової спадщини. Цей етап документаційної діяльності в медичній галузі характеризується процесом підготовки рукопису й друкування матеріалів, призначених для поширення медичних знань.

У хронологічному й функціональному відношенні етап видавничий – це перший рівень розвитку документаційної діяльності. Роль інформаційних працівників виконували редактори та видавці, які забезпечували підготовку планів видання, редакторську обробку документів, друкування і, нарешті, розповсюдження матеріалів. Видавнича діяльність мала вирішальний вплив не тільки на зміст, форми та методи доведення відомостей до користувачів, але й на якість науково-медичної літератури як складової документаційного ресурсу. Розвиток історичних етапів видавничої справи треба розглядати у взаємозв'язку з формуванням наукового і медичного потенціалу країни, вдосконаленням засобів розповсюдження видань, підвищенням інформаційних характеристик науково-медичної літератури. За допомогою видавничої діяльності не тільки вирішуються інформаційні завдання, але й поширюються наукові ідеї. Основна суспільна функція процесу видання – це зберігання науково-медичних відомостей на конкретних матеріальних носіях (книга, журнал, збірка тощо) та їх тиражування з метою поширення нової наукової інформації для її використання.

Таким чином, розвиток видавничої діяльності створив передумови для організації розповсюдження друкарської продукції як найважливішого напрямку інформаційної діяльності. Редакції і видавництва задовго до формування розгалуженої мережі медичних бібліотек та органів НМІ здійснювали передачу новітніх відомостей про наукові досягнення.

Однак це не означає, що початок другого етапу є закінченням першого. Навпаки, сучасний розвиток видавничої справи свідчить про корінні зміни, які пов'язані з появою та розвитком електронних видань та Інтернету. Тому цей вид інформаційної діяльності потребує особливого ставлення із урахуванням менеджменту електронних медичних ресурсів як важливого сучасного засобу наукових комунікацій медичної галузі.

Другий етап – інформаційне сповіщення – пов'язаний з організацією медичних бібліотек та створенням інформаційних фондів.

У 20-х роках почалося масове створення в УРСР медичних науково-дослідних установ з науковими медичними бібліотеками, підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України (МОЗУ). Інформаційна діяльність цього періоду спрямована на процеси поінформування вчених, лікарів про наукові та клінічні досягнення. На цьому етапі інформаційна робота здебільшого була пов'язана з підготовкою бібліографічних покажчиків літератури, перекладів заголовків статей у зарубіжних журналах, інформаційних бюлетенів та сконцентрована в медичних бібліотеках. Однак система засобів наукової комунікації та мережа наукових медичних

бібліотек (створена в 30-х роках), практично не мали спеціального науково-методичного та координаційного центру управління документальними ресурсами.

Особливістю цього етапу стало створення довідково-бібліографічних апаратів, до складу яких входили алфавітний та систематичний каталоги, картотеки авторефератів та дисертацій, періодичних видань, отриманих бібліотеками. Найважливішим завданням медичних бібліотек було формування, збереження, раціональне використання бібліотечних документальних ресурсів та забезпечення вільного доступу до них науковців. Основною формою документальної діяльності стає інформування і, як один з її різновидів, науково медична пропаганда, яку можна розглядати як систему інформування про досягнення науки та передового досвіду.

Третій етап – бібліотечне інформування. Зі збільшенням потоку наукових медичних документів з'явилася потреба в досконалішій формі інформаційної діяльності, в основу якої і були покладені принципи інформування, тобто відбір конкретних науково-медичних документів і доведення відомостей про них до учених, лікарів і викладачів. Бібліотеки організували зберігання опублікованих документів, розробляли відповідні системи пошуку за допомогою систематичних, алфавітних та інших каталогів, здійснювали бібліографування, анотування та реферування медичних видань.

Наприкінці 40-х років з'явилися перші функції управління інформаційною діяльністю медичних бібліотек – методичне керівництво, що давало змогу об'єднати зусилля в покращенні обслуговування читачів та в побудові єдиної мережі медичних бібліотек України з координацією їхньої діяльності. Як результат, у 1939 р. при Київській державній медичній бібліотеці було створено методичне бюро, яке почало надавати методичну допомогу медичним бібліотекам Правобережної України [5, с. 10–14]. Остання охоплювала всі сторони діяльності бібліотек: організацію бібліотечно-бібліографічного обслуговування читачів, комплектування, організацію книжкових фондів та каталогів, а також передбачала аналіз та узагальнення досвіду роботи медичних бібліотек, до складу яких входили й медичні бібліотеки науково-дослідних установ МОЗ та АМН України.

Розвиток цього етапу документальної діяльності характеризувався вельми обмеженими можливостями інформування, оскільки не було ефективних засобів для оперативного тиражування бібліографічних матеріалів і копіювання документів. Аналізуючи інформаційну діяльність на етапі інформування, варто виділити один з її різновидів – наукову

пропаганду, яку можна розглядати як систему інформування про досягнення медичної науки і передового досвіду. До цих заходів бібліотеки організували книжкові виставки, тематичні перегляди літератури, а також друкували бібліографічні покажчики й анотовані списки наукової спеціалізованої літератури. З 1971 р. вони разом із РНМБ постійно публікують анотовані покажчики літератури «В допомогу практичному врачу» з 32 спеціальностей.

Особливістю цього етапу є поява нової організаційної форми управління документаційними ресурсами й ефективного забезпечення потреб науковців, тобто органів наукової медичної інформації.

Державна система науково-медичної інформації (НМІ) в Україні сформувалася в 1969 р. (після створення в 1956 р. у Москві відділу НМІ в структурі науково-дослідного інституту соціальної гігієни й організації охорони здоров'я, а в 1962 р. – Всесоюзний науково-дослідний інститут медичної та медико-технічної інформації МОЗ СРСР), коли був організований Республіканський відділ наукової медичної інформації (РВНМІ) МОЗ України як інформаційний, організаційно-методичний та науковий, головний у республіці, орган з проблем НМІ. Водночас при науково-дослідних установах почали створюватися підрозділи або групи науково-медичної інформації, які намагалися тісно співпрацювати з науковими медичними бібліотеками цих установ.

При створенні нової системи науково-медичної інформації з'явилися певні труднощі, які зумовлені, з одного боку, конкуренцією з традиційною бібліотечною діяльністю, з другого – відсутністю досвіду, підготовки кадрів, бачення стратегії розвитку НМІ, що суттєво стримувало процес становлення науково-інформаційної діяльності та відповідної науки як цілісної системи.

Фундаментальні основи наукової медичної інформації, форми і методи документаційного забезпечення медичної галузі були сформовані ще в 70-х роках [1, с. 16], а потім розвинуті в працях А. Уваренка [7, с. 120; 8, с. 80; 9, с. 4]. Надалі основні методологічні підходи аналізувалися в працях, присвячених історії наукової медичної інформації та документаційної діяльності в умовах розвитку медицини й охорони здоров'я.

На нинішньому етапі розвитку документаційної діяльності в медичній галузі виникла нагальна необхідність об'єднання зусиль медичних бібліотек та інформаційних органів для створення єдиної інформаційної системи. Через це було видано Наказ МОЗ України № 712 від 13.04.1972 р., згідно з яким наукова медична бібліотека (НМБ) підпорядковувалася в галузі інформаційної діяльності відділу науково-медичної

інформації (ВНМІ) з чітко обмеженими інформаційними функціями. Відповідно до наказу створено єдину систему медичної інформації Міністерства охорони здоров'я УРСР, яка була складовою загальнодержавної системи науково-технічної інформації та включала:

- Республіканський відділ наукової медичної інформації;
- Республіканську наукову медичну бібліотеку;
- відділи інформації науково-дослідних і медичних інститутів;
- бібліотеки медичних і науково-дослідних інститутів;
- обласні наукові медичні бібліотеки;
- групи інформації лікувально-профілактичних установ;
- бібліотеки лікувально-профілактичних установ;
- інші організації й підрозділи інститутів та лікувально-профілактичних установ, що виконували інформаційні функції (бюро раціоналізації і винахідництва, мікро-, фото-, кінолабораторії, будинки санітарної освіти, рідколегії з підготовки міжвідомчих збірок, медичні музеї та ін.).

Діяльність органів медичної інформації сприяє науково-технічному прогресу у сфері медицини й охорони здоров'я, підвищенню ефективності наукових досліджень, якнайшвидшому використанню досягнень науки, впровадженню результатів досліджень і передових методів наукової організації праці в практику охорони здоров'я, підвищенню науково-технічного рівня медичних працівників.

Таким чином, необхідність пошуку нових, ефективніших шляхів доведення інформації до користувачів стала поштовхом для створення спеціалізованих підрозділів – органів науково-медичної інформації, які виконували не тільки функції інформування, але й складніші завдання – документаційне обслуговування.

Четвертий етап розвитку документаційної діяльності – документаційне обслуговування – є традиційним видом документаційної діяльності для бібліотек. З метою забезпечення більшого орієнтування в потоці періодики широко використовуються індивідуальні методи інформування читачів. Такий підхід обґрунтований систематичним вивченням видань наукової тематики, основних напрямів розвитку науки та конкретних потреб науковців. При цьому враховуються фах, посада, науковий ступінь, характер дослідження, рівень компетенції. Добре налагоджений зворотний зв'язок дає можливість точніше визначити реальні інформаційні потреби читачів, ефективність роботи бібліотеки та напрями її подальшого вдосконалення.

Зі здобуттям самостійності України постала необхідність створення засобів вітчизняних наукових медичних комунікацій. Найважливішим досягненням у цьому напрямі стало видання українського «Медичного рефера-

тивного журналу», що є єдиним подібним виданням в Україні. Почали виходити друком нові наукові журнали за різними медичними напрямками.

П'ятий етап – етап документаційного забезпечення. Бібліотечно-інформаційна система наукових установ АМН України стала складовою галузевої структури науково-медичної інформації. Підрозділи НМІ оперативно забезпечують наукових і практичних працівників інститутів документацією з конкретних питань, пов'язаних з діяльністю установи, про досягнення медичної науки і практики охорони здоров'я. Бібліотечні фахівці спільно з інформаційними підрозділами здійснювали контроль за використанням документаційних матеріалів у науковій та практичній роботі, брали участь у науково-інформаційній роботі, здійснювали пошук, систематизацію, вивчення, аналіз та узагальнення документаційних матеріалів за тематикою зазначених установ, створювали довідково-інформаційні фонди.

На цьому етапі змінюються і напрями діяльності всіх медичних бібліотек, для яких головним стає бібліотечно-інформаційне та документаційне забезпечення комплексних цільових науково-дослідних розробок інститутів і закладів вищої освіти, у складі яких вони перебувають, та максимальне задоволення запитів науковців і практичних лікарів релевантною інформацією з вузькопрофільних проблем, при цьому організація бібліотечно-інформаційного обслуговування забезпечена кваліфікованою допомогою співробітників бібліотек [2, с. 65; 4, с. 87; 6, с. 92].

Варто підкреслити, що роль медичних бібліотек НДУ та вишів як центрів наукової медичної інформації щороку зростає. Бібліотечно-інформаційне забезпечення науково-дослідних розробок інститутів, вишів та користувачів бібліотек вирішується через забезпечення відкритого доступу до спеціальної літератури, своєчасне інформування про нові надходження до фонду, підбирання необхідних матеріалів з різних видань на задану тему. Для цього використовуються різні форми й методи як індивідуального, так і масового інформування абонентів [3, с. 60]. Поширюється використання методів управління документацією, до яких належать методи: аналізу й оцінки інформаційних потреб; збирання документації; накопичення документації; аналізу інформації, управління, що є похідними від управління інформаційними технологіями (управління процесом створення інформаційних технологій, технічними засобами, програмним забезпеченням).

Сьогодні система наукової медичної документації стала чи не найважливішим механізмом удосконалення організації інноваційних процесів. Традиційні плани впровадження медичних розробок замінили неімпе-

ративні форми організації впроваджень у галузі (реєстри медичних нововведень, методичні рекомендації, інформаційні листи й інші засоби наукової комунікації), що відповідає вимогам часу.

Висновки. Підсумовуючи викладене вище, можна стверджувати, що за минулі роки значно змінилися не тільки інформаційні функції, які реалізують інформаційні організації, а загалом уся система наукової медичної інформації України. Наукова діяльність з проблем наукової медичної документації, хоча й скоротила свої обсяги та географію, все ж таки залишається одним з найважливіших напрямів функціонування служби НМІ.

Однак є ще питання, котрі потребують негайного вирішення, серед них і науково-інформаційне забезпечення практичних потреб охорони здоров'я. Значним недоліком у діяльності служби НМІ залишається відсутність належної координації в роботі всіх ланок інформаційних органів і наукових медичних бібліотек, зокрема зі структурами АМН України.

Список бібліографічних посилань

1. Багдасарьян С. М. Проблемы медицинской информации. М. : Знание, 1973. 64 с.

2. Глушановский А. Научные издания в электронной форме и их роль в информационном обеспечении ученых РАН. *Информ. ресурсы России*. 2002. № 1–2. С. 64–65.

3. Згурська О. С. Діяльність медичних бібліотек. *Інформаційне забезпечення охорони здоров'я в єдиному просторі столиці держави* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 10–11 груд. 1998 р.). Київ, 1998. С. 60–62.

4. Немцова Н. Г. Використання сучасних джерел наукової інформації супроводження для інформаційного супроводження наукових досліджень у медицині. *Патентно-інформаційне супроводження наукових досліджень у медицині* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, трав. 2000 р.). Київ, 2000. С. 83–95.

5. Павленко Р. І. З історії Державної науково-медичної бібліотеки України. *Бібл. вісн.* 1993. № 5–6. С. 10–14.

6. Павленко Р. І. Співпраця та партнерство медичних бібліотек у сучасному інформаційному просторі: досвід та перспективи. *Співпраця та партнерство медичних бібліотек України в сучасному інформаційному просторі* : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Вінниця, 15–16 трав. 2013 р.). Київ, 2013. С. 4–7.

7. Ріхтер Г. Використання інтернет-технологій у роботі медичних бібліотек. *Бібл. форум України*. 2013. № 4. С. 13–14.

8. Степаненко А. В. Український досвід: адаптація клінічних рекомендацій, розробка медичних стандартів, створення локальних клінічних протоколів впровадження. *Проблема ефективності використання наукових інформаційних ресурсів в охороні здоров'я та інші проблеми наукознавства* : матеріали. наук.-практ. конф. (Івано-Франківськ, 24–25 трав. 2007 р.). Київ, 2007. С. 91–93.

9. Уваренко А. Р. Научная медицинская информация в учреждениях здравоохранения Украины. Киев : Здоров'я, 1981. 120 с.

10. Уваренко А. Р. Проблема використання науково-інформаційних ресурсів медичною наукою на сучасному етапі реформування системи охорони здоров'я. *Укр. мед. вісті*. 1997. № 6. С. 78–79.

11. Уваренко А. Р. Деякі концептуальні основи сучасного уявлення про наукову продукцію в медицині, оцінку її якісних та кількісних параметрів. *Сучасні підходи до оцінки якості наукової продукції у медичній галузі* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, трав. 2003 р.). Київ, 2003. С. 3–6.

References

1. Bagdasarian, S. M. (1973). Problemy meditsinskoi informatsii [Problem of medical information]. Moscow: Znanie [in Russian].

2. Glushanovskii, A. (2002). Nauchnye izdaniia v elektronnoi forme i ikh rol v informatcionnom obespechenii uchenykh RAN [Scientific publications in electronic form and their role in the information support for scientists of the RAS]. *Inform. resursy Rossii – Information Resources of Russia*, no. 1–2 [in Russian].

3. Zgurska, O. S. (1998). Dijalnist medichnih bibliotek [Activities of medical libraries]. Health information provision in the single space of the state capital: *Vseukrainska nauchno-prakticheskaiia konferentsiia (Kyiv, 10–11 hrud. 1998 hoda) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 60–62). Kyiv [in Ukrainian].

4. Nemcova, N. G. (2000). Viktoristannja suchasnih dzherel naukovoi informacii suprovodzhennja dlja informacijnogo suprovodzhennja naukovih doslidzhen u medicini [Use of modern sources of scientific support information for informational support of scientific research in medicine]. Patent information support of scientific research in medicine: *Vseukrainska nauchno-prakticheskaiia konferentsiia (Kyiv, trav. 2000 hoda) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 83–95). Kyiv [in Ukrainian].

5. Pavlenko, R. I. (1993). Z istorii Derzhavnoi naukovoi medichnoi biblioteki

Ukraini [From the history of the State Scientific Medical Library of Ukraine]. *Bibliotechnyi visnyk – Library Bulletin*, no. 5–6, pp. 10–14 [in Ukrainian].

6. Pavlenko R. I. (2013). Spivpracya ta partnerstvo medichnih bibliotek v suchasnomu informacijnomu prostori: dosvid ta perspektivi [Cooperation and partnership between medical libraries in the modern information space: experience and prospects]. *Cooperation and partnership Medical Library of Ukraine in the modern information space: Vseukrainska nauchno-prakticheskaia konferentsiia (Vinnytsia, 15–16 trav. 2013 hoda) – All-Ukrainian Scientific and Practical Conference*. (pp. 4–7). Kyiv [in Ukrainian].

7. Rihter G. (2013). Viktorystannya internet-tehnologij u roboti medichnih bibliotek [Usage of Internet technologies in medical libraries work]. *Bibliotechnyi forum Ukrainy – Library Forum of Ukraine*, no. 4, pp. 13–14 [in Ukrainian].

8. Stepanenko, A. V. (2007). Ukrainskyi dosvid: adaptatsiia klinichnykh rekomendatsii, rozrobka medychnykh standartiv, stvorennia lokalnykh klinichnykh protokoliv vprovadzhenia [Ukrainian experience: adaptation of clinical guidelines, elaboration of medical standards, development of local clinical implementation protocols]. *Problema efektyvnosti vykorystannia naukovykh informatsiinykh resursiv v okhoroni zdorovia ta inshi problemy naukoznavstva: naukovo-praktychna konferentsiia (Ivano-Frankivsk, 24–25 trav. 2007 r.) – The Problem of the Effectiveness of the Use of Scientific Information Resources in Health Care and other Problems of Science: Scientific and Practical Conference*. (pp. 91–93). Kyiv [in Ukrainian].

9. Uvarenko, A. R. (1981). Nauchnaia meditsinskaia informatsiia v uchrezhdeniakh zdravookhraneniia Ukrainy [Scientific medical information in healthcare institutions of Ukraine]. Kyiv [in Russian].

10. Uvarenko, A. R. (1997). Problema vikorystannja naukovo-informacijnih resursiv medichnoju naukoju na suchasnomu etapi reformuvannja sistemi ohoroni zdorovja [The problem of using scientific-information resources by medical science at the present stage of reforming the health care system]. *Ukrainski Medychni Visti – Ukrainian Medical News*, no. 6, pp. 78–79 [in Ukrainian].

11. Uvarenko, A. R. (2003). Dejaki konceptualni osnovi suchasnogo ujavlennja pro naukovu produkciju v medicini, ocinku ii jakisnih ta kilkisnih parametriv [Some conceptual bases of the modern conception of scientific production in medicine, evaluation of its qualitative and quantitative parameters]. *Suchasni pidkhody do otsinky yakosti naukovoї produktsii u medychnii haluzi: naukovo-praktychna konferentsiia (Kyiv, trav. 2003 r.) – Modern Approaches to the Evaluation of the Quality of Scientific Products in the Medical Field: Scientific and Practical Conference*. (pp. 3–6). Kyiv [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 03.01.2020.

Inessa Tymoshenko,

Director of Vasylykiv College,

Open International University of Human Development «Ukraine»

23 Lvivska St., Kyiv 03115, Ukraine

e-mail: hatacmt@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-1323-1898>

Genesis of Communication and Documentation Support of Medical Industry

The article analyzes the conditions of formation of the documentation provision of medicine, health, and medical education. The author raises questions about the difficulties of scientific and information support of the practical needs of health care. The main stages of the communication and documentation activities in the healthcare industry for the dissemination of medical knowledge, is designed. Chronologically and functionally the publishing stage is the first one for development of documentation activities. The role of information workers is performed by editors and publishers who provided training plans for publication, editorial processing, printing and finally for products distribution. The second stage is the information in the notification, it is connected with the organization of medical libraries and the creation of information assets. A feature of this stage was the creation of bibliographic apparatus, which consisted of alphabetic and systematic catalogues, the catalogue of author's abstracts and dissertations, periodicals subscribed by libraries. The third stage is library informing. Increasing of scientific and medical documents flow required more advanced form of information activities, which was based on the principles of informing, that is, the selection of specific scientific and medical documents and bring information about them to scientists, doctors and teachers. The fourth stage in the development of documentation activities – documentation services – is the traditional form of documentation activity for libraries. It's aim is to ensure a greater orientation in the stream of periodicals and is widely used by individual methods of informing readers.

The fifth stage is the stage of documentation to ensure. Library-information system of scientific institutions of NAMS of Ukraine became part of the sectoral structure of scientific medical information. Unit NMI promptly provide researchers and practitioners of health care institutions with documentation on specific issues related to the institutions activities, achievements of medical science and healthcare practice.

Now the system of scientific medical documentation becomes almost the most important factor in improving the organization of innovation processes.

Keywords: documentation, medical information, scientific and information needs, scientific and medical literature.